

THỰC TRẠNG CÁC YẾU TỐ CHỦ QUAN ẢNH HƯỞNG TỚI HOẠT ĐỘNG THỂ THAO NGOẠI KHÓA MÔN CẦU LÔNG CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG THÀNH PHỐ TUYỀN QUANG, TỈNH TUYỀN QUANG

Nguyễn Mỹ Việt*

Tóm tắt:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy xác định được 10 yếu tố ảnh hưởng tới hoạt động thể thao ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh THPT thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang, trong đó có 03 yếu tố chủ quan và 07 yếu tố khách quan. Trên cơ sở đó, phân tích thực trạng các yếu tố chủ quan ảnh hưởng tới phát triển phong trào thể thao ngoại khóa cho đối tượng nghiên cứu.

Từ khóa: Thực trạng, yếu tố ảnh hưởng, yếu tố chủ quan, yếu tố khách quan, thể thao ngoại khóa học sinh THPT...

Situation of subjective factors affecting the Badminton extracurricular sports activities of high school students in Tuyen Quang city, Tuyen Quang province

Summary:

Using regular scientific research methods, the topic has identified 10 factors affecting badminton extracurricular sports activities for high school students in Tuyen Quang city, Tuyen Quang province, which includes 03 subjective factors and 07 objective factors. On that basis, the topic has analyzed the status of subjective factors affecting the development of extracurricular sports movements for research subjects.

Keywords: Current situation, influencing factors, subjective factors, objective factors, extracurricular sports for high school students ...

ĐẶT VẤN ĐỀ

Mục đích của hoạt động TDTT ngoại khóa là tổ chức các hoạt động TDTT vào những thời gian rảnh rỗi của học sinh 1 cách lành mạnh và có nội dung; Giáo dục những hiểu biết và những kiến thức sử dụng một cách chủ đích các phương tiện giáo dục TDTT khác nhau trong đời sống và hoạt động hàng ngày. Tuy nhiên, trên thực tế nhiều trường THPT tại nhiều tỉnh, thành phố trên cả nước, hoạt động TDTT ngoại khóa lại chưa được quan tâm đúng mức.

Cầu lông là môn thể thao được đông đảo học sinh các trường THPT trên địa bàn Thành phố Tuyên Quang yêu thích tập luyện. Tuy nhiên, phong trào tập luyện môn Cầu lông trên địa bàn thành phố chưa phát triển tương xứng với tiềm năng sẵn có theo nhận định của các chuyên gia và giáo viên thể dục tại các Trường. Để có cơ sở

tác động các giải pháp phát triển phong trào tập luyện Cầu lông ngoại khóa cho học sinh THPT Thành phố Tuyên Quang, việc bản thân học sinh nỗ lực tham gia tập luyện có vai trò rất quan trọng. Chính vì vậy, việc xác định và đánh giá chính xác thực trạng các yếu tố chủ quan ảnh hưởng tới hoạt động TDTT ngoại khóa môn Cầu lông cho đối tượng nghiên cứu là vấn đề cần thiết, cấp thiết và có ý nghĩa thực tiễn cao. Tuy nhiên, vấn đề này lại chưa có tác giả nào quan tâm nghiên cứu.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: Phương pháp tham khảo tài liệu, Phương pháp quan sát sư phạm, Phương pháp phỏng vấn, và Phương pháp toán học thống kê.

Đối tượng khảo sát gồm 1800 học sinh thuộc

*ThS, Trường Đại học Tân Trào; Email: nguyenmyvietq@gmail.com

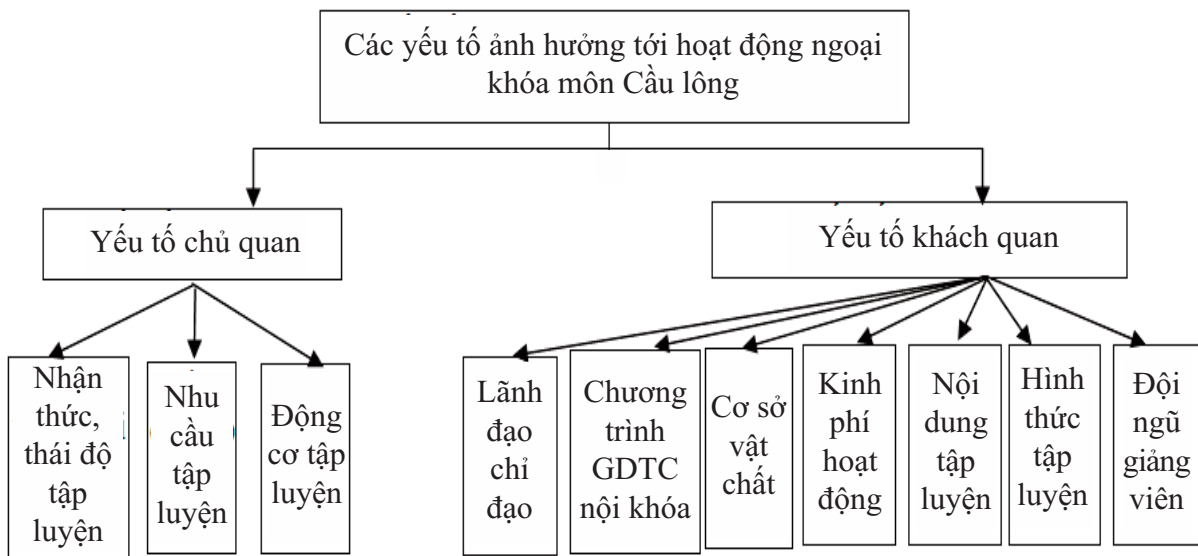
06 trường THPT trên địa bàn thành phố Tuyên Quang, Tỉnh Tuyên Quang gồm: Trường THPT Dân tộc nội trú Tỉnh Tuyên Quang; Trường THPT Nguyễn Văn Huyền; Trường THPT Tân Trào; Trường THPT Ý La; Trường THPT Chuyên tỉnh Tuyên Quang; Trường THPT Xuân Huy. Trong đó mỗi khối 10, khối 11 và khối 12 có 600 học sinh, tương ứng mỗi trường có 50 học sinh nam và 50 học sinh nữ mỗi khối.

Thời điểm khảo sát: Kết thúc học kỳ 1, năm học 2017-2018.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Xác định các yếu tố ảnh hưởng tới phong trào tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông tại các trường Trung học phổ thông trên địa bàn Thành phố Tuyên Quang

Tiến hành xác định các yếu tố ảnh hưởng tới hoạt động TDTT ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh các trường THPT thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang trên cơ sở phân tích các tài liệu tham khảo, các công trình nghiên cứu có liên quan, phỏng vấn trực tiếp 33 chuyên gia trong lĩnh vực GDTC và các giáo viên tại 06 trường THPT trên địa bàn thành phố Tuyên Quang. Kết quả cho thấy: Các yếu tố chủ quan và yếu tố khách quan đều có ảnh hưởng rất lớn đến hoạt động thể thao ngoại khóa môn Cầu lông cho đối tượng nghiên cứu. Kết quả phỏng vấn đã xác định được 10 yếu tố ảnh hưởng chính tới phong trào tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông cho đối tượng nghiên cứu. Chi tiết được trình bày tại sơ đồ 1.

Sơ đồ 1. Các yếu tố chính ảnh hưởng tới hoạt động ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh các trường THPT Thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang

Trong quá trình đánh giá thực trạng các yếu tố ảnh hưởng tới hoạt động ngoại khóa môn Cầu lông của đối tượng nghiên cứu, chúng tôi tiến hành đánh giá chi tiết thực trạng từng yếu tố thành phần.

2. Thực trạng các yếu tố chủ quan ảnh hưởng tới hoạt động thể thao ngoại khóa tại các trường THPT thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang

Tiến hành đánh giá thực trạng các yếu tố chủ quan ảnh hưởng tới hoạt động thể thao ngoại khóa của đối tượng nghiên cứu thông qua khảo sát 1800 học sinh tại 06 trường THPT trên địa bàn thành phố. Kết quả cho thấy:

2.1. Thực trạng nhận thức và thái độ tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông

Thực trạng nhận thức và thái độ tập luyện thể thao ngoại khóa có ảnh hưởng rất lớn tới việc tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh các trường THPT Thành phố Tuyên Quang, trong đó, cần thiết phải kể tới nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên thể dục, giáo viên các môn học khác là những người có ảnh hưởng lớn tới việc học tập của học sinh cũng như việc phát triển phong trào tập luyện thể thao ngoại khóa) và học sinh.

Kết quả khảo sát nhận thức và thái độ với

BÀI BÁO KHOA HỌC

hoạt động thể thao ngoại khóa của 18 cán bộ quản lý, 27 giáo viên thể dục, 69 giáo viên các môn học khác và 1800 học sinh các trường

THPT Thành phố Tuyên Quang. Thông qua phỏng vấn bằng phiếu hỏi được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng nhận thức và thái độ tập luyện thể thao ngoại khóa tại các trường THPT trên địa bàn Thành phố Tuyên Quang (n=1914)

Nội dung	Cán bộ quản lý (n=18)		Giáo viên Thể dục (n=27)		Giáo viên các môn học khác (n=69)		Học sinh (n=1800)		So sánh	
	m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%	χ^2	P
Nhận thức về tầm quan trọng của tập luyện TDTT										
Rất quan trọng	16	88.89	27	100	42	60.87	498	27.67	385.648	<0.05
Quan trọng	2	11.11	0	0	21	30.43	705	39.17		
Không quan trọng	0	0	0	0	6	8.7	597	33.17		
Nhận thức về tầm quan trọng của tập luyện TDTT ngoại khóa										
Rất quan trọng	15	83.33	27	100	36	52.17	453	25.17	111.241	<0.05
Quan trọng	3	16.67	0	0	22	31.88	731	40.61		
Không quan trọng	0	0	0	0	11	15.94	616	34.22		
Nhận thức về tác dụng của tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông										
Tốt cho sức khỏe	15	83.33	27	100	45	65.22	438	24.33	13.780	>0.05
Phát triển thể lực	16	88.89	27	100	43	62.32	416	23.11		
Giữ gìn vóc dáng	16	88.89	27	100	46	66.67	423	23.5		
Kết giao bạn bè	17	94.44	26	96.3	42	60.87	409	22.72		
Giúp thư giãn	14	77.78	26	96.3	36	52.17	368	20.44		
Tốn thời gian, công sức	0	0	0	0	5	7.25	125	6.94		
Không có tác dụng	0	0	0	0	6	8.7	109	6.06		
Thái độ tập luyện TDTT ngoại khóa môn Cầu lông										
Yêu thích và nhiệt tình tập luyện	12	66.67	27	100	25	36.23	397	22.06	306.792	<0.05
Bình thường	4	22.22	0	0	35	50.72	794	44.11		
Không thích tập luyện	2	11.11	0	0	9	13.04	609	33.83		

Qua bảng 1 cho thấy: Nhận thức và thái độ tập luyện thể thao nói chung và thể thao ngoại khóa nói riêng của các đối tượng khác nhau rất khác nhau. Nhận thức đúng đắn nhất và có thái độ tập luyện thể thao ngoại khóa phù hợp nhất thuộc về nhóm giáo viên Thể dục, sau đó tới tới nhóm cán bộ quản lý (những người có tiếng nói quyết định chỉ đạo phát triển phong trào tập luyện ngoại khóa), sau đó tới giáo viên những

môn học khác (những người có ảnh hưởng lớn tới quyết định của học sinh) và cuối cùng là nhóm học sinh, những người quyết định việc có hay không tập luyện thể thao ngoại khóa của bản thân mình. Khi so sánh kết quả phỏng vấn về nhận thức và thái độ tập luyện của các nhóm đối tượng cho thấy có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê ở ngưỡng $P < 0.05$. Cụ thể:

Ở đối tượng cán bộ quản lý: 100% cán bộ quản

lý nhận thức đúng tầm quan trọng của hoạt động thể thao ngoại khóa và có tới 66.67% số cán bộ quản lý yêu thích và nhiệt tình tập luyện, có 22.22% số người phỏng vấn có thái độ bình thường với tập luyện TDTT và có tới 11% số người được hỏi không thích tập luyện môn Cầu lông. Như vậy, ngay ở đối tượng cán bộ quản lý, mặc dù có nhận thức chính xác về vai trò và tầm quan trọng của tập luyện TDTT nhưng vẫn có rất nhiều người không thích tập luyện. Đây cũng là một yếu tố hạn chế sự phát triển phong trào tập luyện thể thao ngoại khóa môn Cầu lông tại các trường THPT Thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang.

Ở đối tượng giáo viên: Nếu như 100% giáo viên Thể dục nhận thức đúng về tầm quan trọng của tập luyện TDTT, yêu thích và nhiệt tình tập luyện, ở đối tượng giảng viên các môn học khác, còn tới 8.70% tổng số giảng viên có nhận thức chưa đúng về vai trò, tầm quan trọng của việc tập luyện TDTT, có tới 13.04% số giáo viên được phỏng vấn không thích tham gia tập luyện thể thao ngoại khóa môn Cầu lông.

Ở đối tượng học sinh: Còn tới 33.17% số học sinh nhận thức chưa đúng về tầm quan trọng của hoạt động thể thao ngoại khóa và có 33.83% số

học sinh được phỏng vấn không thích tập luyện. Với nhận thức tập luyện thể thao ngoại khóa không quan trọng, học sinh dễ dàng dành thời gian cho nhiều hoạt động khác vì cho rằng quan trọng hơn. Đây là yếu tố ảnh hưởng không nhỏ tới sự phát triển phong trào thể thao ngoại khóa của học sinh. Điều này đặt ra đòi hỏi phải tác động các giải pháp phù hợp, có hiệu quả để nâng cao nhận thức của các nhóm đối tượng về tầm quan trọng của tập luyện thể thao ngoại khóa và tác động tới ý thức của các nhóm đối tượng trong tập luyện thể thao ngoại khóa.

Nhận thức về tác dụng của tập luyện ngoại khóa Cầu lông: Mặc dù vẫn còn những học sinh nhận thức chưa đúng về tác dụng của tập luyện ngoại khóa Cầu lông nhưng số lượng không nhiều. Khi so sánh sự khác biệt kết quả trả lời phỏng vấn của các nhóm đối tượng chưa cho thấy sự khác biệt có ý nghĩa thống kê ($P > 0.05$).

2.2. Thực trạng nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông

Khảo sát thực trạng nhu cầu tập luyện thể thao ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh thông qua phỏng vấn 1800 học sinh bằng phiếu hỏi. Kết quả được trình bày tại bảng 2.

Bảng 2. Kết quả khảo sát nhu cầu tập luyện Cầu lông ngoại khóa của học sinh các trường THPT Thành phố Tuyên Quang (n=1800)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn	
		m _i	%
1	Nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông (n=1800)		
	- Có nhu cầu tham gia tập luyện	436	24.22
	- Không có nhu cầu tham gia tập luyện	1108	61.56
	- Phân vân	256	14.22
2	Nhu cầu tham gia CLB Cầu lông (n=436)		
	- Có	415	95.18
	- Không	21	4.82

Qua bảng 2 cho thấy: Có tới 24.22% số học sinh được phỏng vấn có nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông, chứng tỏ môn Cầu lông rất được học sinh các trường THPT thành phố Tuyên Quang yêu thích tập luyện. Trong số học sinh có nhu cầu tham gia tập luyện Cầu lông ngoại khóa có tới 95% số học sinh có nhu cầu tham gia tập luyện Cầu lông

ngoại khóa dưới hình thức CLB Cầu lông. Như vậy, khi triển khai tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho học sinh các trường THPT thành phố Tuyên Quang, sử dụng hình thức CLB thể thao là phù hợp.

2.3. Thực trạng động cơ tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông

Tiến hành đánh giá thực trạng động cơ tham

BÀI BÁO KHOA HỌC

gia tập luyện Cầu lông ngoại khóa của học sinh các trường THPT thành phố Tuyên Quang thông qua phỏng vấn 1800 học sinh bằng phiếu hỏi. Với nhóm học sinh không tham gia tập luyện

ngoại khóa môn Cầu lông, chúng tôi tiến hành tìm hiểu nguyên nhân không tham gia tập luyện. Kết quả được trình bày tại bảng 3.

Bảng 3. Thực trạng và động cơ tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông của học sinh các trường THPT Thành phố Tuyên Quang (n=1800)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn	
		m _i	%
1	Thực trạng tham gia tập luyện Cầu lông (n=1800)		
	Tập Cầu lông thường xuyên	162	9.00
	Tập Cầu lông không thường xuyên	197	10.94
	Không tập luyện Cầu lông	1441	80.06
2	Động cơ tập luyện Cầu lông (n=359)		
	Yêu thích môn Cầu lông	162	45.13
	Tập luyện để nâng cao thể lực	185	51.53
	Tập luyện để có thể hình đẹp	192	53.48
	Tập luyện để giao lưu, mở rộng quan hệ	189	52.65
	Tập luyện để thể hiện bản thân	51	14.21
	Tập luyện do bạn bè lôi kéo	57	15.88
	Tập luyện để bớt thời gian rảnh rỗi	65	18.11
3	Nguyên nhân không tập luyện môn Cầu Lông (n=1441)		
	Không thích môn Cầu lông	358	24.84
	Tập Cầu lông mất thời gian	257	17.83
	Tập Cầu lông không có tác dụng gì	328	22.76
	Tập Cầu lông nguy hiểm, dễ gây chấn thương	164	11.38
	Tập Cầu lông tốn kém kinh phí	359	24.91
	Nội dung chương trình tập luyện nhàm chán, không gây hứng thú	526	36.50
	Cách thức tổ chức tập luyện ngoại khóa không phù hợp	455	31.58

Qua bảng 3 cho thấy:

Về số lượng học sinh tham gia tập luyện Cầu lông ngoại khóa: Có 9% số học sinh được khảo sát tham gia tập luyện Cầu lông ngoại khóa thường xuyên và hơn 10% số học sinh được khảo sát có tham gia tập luyện Cầu lông ngoại khóa không thường xuyên. Nếu so sánh số lượng học sinh có nhu cầu tập luyện là xấp xỉ 25% thì còn nhiều học sinh có nhu cầu nhưng chưa tham gia tập luyện; nhiều học sinh đã tham gia tập luyện nhưng chưa tập thường xuyên. Đây là một lợi thế

trong việc tiếp tục phát triển phong trào tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông trong các trường THPT Thành phố Tuyên Quang.

Về động cơ tập luyện cầu lông ngoại khóa của học sinh: Phần lớn học sinh tập luyện ngoại khóa Cầu lông theo các nguyên nhân tích cực như: Yêu thích môn Cầu lông; nhận thức đúng tác dụng của tập luyện Cầu lông với sức khỏe (tập để nâng cao thể lực, tập để có thể hình đẹp), tập để giao lưu, mở rộng quan hệ. Các nguyên nhân này chiếm tới 50% số người phỏng vấn có

Cầu lông là môn thể thao được đông đảo học sinh trong trường học các cấp yêu thích tập luyện và được phát triển mạnh mẽ trong các trường học trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang (Ảnh minh họa)

tập luyện Cầu lông, tương ứng với số lượng gần 50% số học sinh tập luyện Cầu lông tập luyện thường xuyên. Tuy nhiên, vẫn còn gần 20% số học sinh có động cơ tập luyện không bền vững dẫn tới không tập luyện cầu lông ngoại khóa thường xuyên như tập luyện do bạn bè lôi kéo, tập luyện để bớt thời gian rảnh rỗi. Thể hiện bản thân là đỉnh cao của nhu cầu, không thể xếp vào động cơ không bền vững hay thiếu tích cực. Với những nhóm đối tượng này cần có các giải pháp phù hợp biến động cơ tập luyện Cầu lông ngoại khóa của học sinh thành động cơ bền vững.

Về nguyên nhân không tham gia tập luyện: Nguyên nhân chính dẫn tới việc học sinh không tham gia tập luyện ngoại khóa Cầu lông là nội dung chương trình tập luyện nhằm chán, không gây hứng thú và cách thức tổ chức tập luyện ngoại khóa không phù hợp (chiếm hơn 30% số học sinh không tham gia tập luyện lựa chọn). Nguyên nhân không thích môn Cầu lông chỉ gần một phần tư số người không tập luyện lựa chọn. Các nguyên nhân khác do nhận thức chưa đúng về ảnh hưởng, tác động tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông như: Tập luyện gây mất thời gian; tập luyện gây nguy hiểm, dễ bị chấn thương; tập luyện gây tốn kém; tập luyện không có tác dụng gì. Chính vì vậy, cần phải tác động giải pháp nâng cao nhận thức của học sinh về tầm quan trọng, tác dụng của tập luyện TDTT ngoại khóa nói chung và tập luyện Cầu lông ngoại khóa nói

riêng; đổi mới hình thức và nội dung tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông...

KẾT LUẬN

1. Quá trình nghiên cứu đã xác định được 10 yếu tố chính ảnh hưởng tới hoạt động TDTT ngoại khóa của học sinh THPT thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang, trong đó có 3 yếu tố chủ quan và 07 yếu tố khách quan.

2. Kết quả phân tích các yếu tố chủ quan ảnh hưởng tới hoạt động TDTT ngoại khóa của đối tượng nghiên cứu cho thấy: Để phát triển phong trào tập luyện Cầu lông ngoại khóa của học

sinh các trường THPT thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang, cần đổi mới nội dung và hình thức tổ chức tập luyện ngoại khóa môn Cầu lông và nâng cao nhận thức của học sinh về vai trò, tầm quan trọng và tác dụng của tập luyện Cầu lông.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ GD&ĐT, *Quyết định số 72/2008/QĐ-BGDĐT ngày 23/12/2008 về ban hành Quy định tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho học sinh, sinh viên.*

2. Dương Nghiệp Chí (2007), “Thể thao trường học ở Việt Nam và một số quốc gia trên thế giới”, *Tap chí Khoa học thể thao*, Viện Khoa học thể thao, Hà Nội.

3. A.D.Nôvicôp, L.P.Matvêep (1980), *Lý luận và phương pháp GDTC*, (Dịch: Phạm Trọng Thanh, Lê Văn Lắm), Nxb TDTT, Hà Nội.

4. Phạm Khánh Ninh (2001), “Nghiên cứu cải tiến tổ chức và quản lý các hoạt động TDTT ngoại khóa để nâng cao thể lực cho sinh viên Trường Đại học Mỏ - Địa chất”, *Luận văn Thạc sĩ giáo dục học*, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

5. Nguyễn Đức Thành (2012), “Xây dựng nội dung và hình thức tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa của sinh viên một số trường đại học ở Thành phố Hồ Chí Minh”, *Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục*, Viện Khoa học TDTT, Hà Nội.